

Revoltes

a punt de coure

Alternatives a la transició energètica extractiva que ofega el Sud Global
Una publicació d'Entrepobles - març de 2026 - 4.000 exemplars

“Perú, país miner”, un lema estatal al servei del poder transnacional

El país andí és el tercer productor mundial de coure. Durant les darreres tres dècades, els successius governs han apostat per la privatització d'aquesta indústria. El resultat, grans projectes en mans del capital forà que han arrasat la mineria tradicional i han causat un greu perjudici econòmic i mediambiental a les comunitats locals

Protesta durant el judici a onze activistes opositores al projecte miner de Las Bambas, a la ciutat d'Abancay, l'any 2024.
/ COOPERACCIÓN

Un dels projectes miners més grans del Perú és la mina de coure Las Bambas, a la província andina de Cotabambas. L'any 2015 se'n va modificar estudi d'impacte ambiental perquè el trasllat dels minerals fins al port de Matarani es fes amb camions en lloc de fer-lo per mitjà d'un mineroducte. Això implicava un trànsit diari de 370 vehicles pesants al llarg de 450 quilòmetres, a través de més de 160 comunitats indígenes, a les quals mai no se les va consultar sobre aquest canvi.

Com a resposta, centenars de persones participaren en protestes pacífiques que foren durament reprimides per la policia: van morir quatre manifestants i 22 van resultar ferides. A més, onze acabaren acusades de delictes contra el patrimoni, contra la seguretat pública i contra la tranquil·litat pública en perjudici de l'Estat peruà i de l'empresa Minerals and Metals Group (MMG), participada majoritàriament per capital xinès. ►

DEU ANYS DE CRIMINALITZACIÓ

En 2024, les detingudes acabaren condemnades a penes d'entre huit i nou anys de presó i al pagament de 150.000 sols a l'Estat i 88.600 dòlars estatunidencs a l'empresa. Després de presentar apel·lacions, finalment la Cort Superior de Justícia d'Apurímac va absoldre aquestes líders camperoles el 22 d'abril de 2025. Una de les acusades era la professora Lizbeth Abarca, qui explica que han estat uns anys “molt difícils” de criminalització que l'han afectat “emocionalment i psicològicament”, amb problemes per agafar el son. A causa de la propaganda del capital, per alguns era percebuda com a “enemiga del poble”. Això l'ha dut a viure “moments sense oportunitats laborals”. Quan tenia feina, havia de demanar permisos constantment per anar a les audiències; a més, quan fou sentenciada en primera instància, no podia eixir de la zona on vivia. Malgrat haver experimentat un “calvari”, no es penedeix d'haver participat de les protestes: “He après que no hem de rendir-nos. Per a molts és un escarment perquè ens retirem. Però eixa no és la solució. La solució és continuar endavant i defensar el nostre territori amb una estratègia intel·ligent”.

Com molts macroprojectes en molts llocs del planeta, al Perú també s'ha venut la gran mineria com una font de riquesa per a les comunitats locals. A Cotabambas, com recalca Abarca, es van prometre “oportunitats laborals per als pobles, vies de comunicació ben asfaltades i noves escoles i hospitals”. Però la realitat ha estat molt diferent, com remarca la defensora mediambiental: “Res d'això s'ha com-

plit i ara som més pobres perquè estan saquejant la nostra riquesa i contaminant el nostre medi ambient, amb comunitats indígenes patint les vibracions, el soroll i la pols. Jo recorde els rius cristal·lins de la meua infantesa; ara són foscos i a poc a poc s'estan assecant”.

LA PRIVATITZACIÓ DE LA GRAN MINERIA

La protesta de Cotabambas és una més de les desenes que s'han viscut els últims anys al Perú. Aquest país és el tercer productor mundial de coure i s'ha convertit en un paradigma del capitalisme extractivista. El periodista Jaime Borda és secretari executiu de la Red Muqui, que coordina una xarxa de més de trenta organitzacions que acompanyen comunitats afectades per la mineria al país. Ens dibuixa un recorregut històric per ajudar a entendre l'actualitat minera: fins als anys noranta del segle XX, les empreses eren gestionades per l'Estat i les mobilitzacions se centraven en la millora dels drets laborals; amb l'arribada d'Alberto Fujimori a la presidència de la República, es va modificar la Constitució i es va obrir la porta a la privatització tot permetent la inversió de grans empreses transnacionals al sector.

El lema emés des de l'estat i difós àmpliament pels mitjans de comunicació era clar: “Perú, país miner”. Això va suposar l'aposta per la gran mineria per maximitzar les operacions, acompanya-

Amb l'arribada d'Alberto Fujimori a la presidència, el 1990, es va modificar la Constitució i s'impulsà la privatització de la mineria i l'entrada de capital forani

da de l'augment de la demanda mundial a partir dels anys 2000. A partir d'ací, l'agenda reivindicativa va girar al voltant de les preocupacions ambientals. Els activistes que s'oposaven passaven a ser titllats de “radicals”, “persones antidesenvolupament” o, inclús, “terroristes antiminers”.

Paral·lelament, s'ha gestat una lluita pel control del territori entre grans empreses i les poblacions indígenes locals que, majoritàriament, aposten per una mineria artesanal perquè els beneficis repercutisquen en les mateixes comunitats. Però com que l'Estat a penes els ha atorgat concessions, ben sovint en molts llocs s'acaba practicant l'activitat minera de forma il·legal i es criminalitza a qui ho fa. “Hi ha una càrrega racista i classista. Si ets un empresari de

Lima o una empresa transnacional, l'Estat t'obre les portes per a explotar una mina. Si ets un camperol que vol fer bé les coses a una escala més xicoteta, ets un criminal", lamenta Jaime Borda. En tot cas, el periodista adverteix que cal diferenciar entre xicotetes empreses artesanals i "màfies" que devasten la riquesa de l'Amazònia. Per reduir la dependència del Perú de la gran mineria, defensa la diversificació amb l'impuls d'altres sectors econòmics com l'agricultura o la gastronomia.

ASSACIAR EL CONSUMISME DEL NORD GLOBAL

Borda assenyala també que la transició energètica és un nou escenari que requereix més minerals i que "està imposant" nous projectes miners al Sud Global "amb l'ús de la força". Cita els exemples de Tía María a Valle de Tambo (al departament d'Arequipa) o Río Blanco a la regió de Piura. Aquestes macroexplotacions generen "greus problemes de contaminació ambiental" amb perjudicis sobre la biodiversitat i la salut humana: "Els xiquets i xiquetes naixen amb metalls pesants. Hi ha casos dramàtics d'infants que han mort de càncer", recalca. De tant en tant hi ha sentències que obliguen les empreses explotadores a prendre mesures pal·liatives, però rarament es duen a terme el que s'ordena.

Els impactes sobre el cos-territori dels quals parla l'ecofeminisme es localitzen al Sud Global. En canvi, els beneficis es queden al nord, com observa Borda: "La crema de combustibles fòssils està contribuint a l'escalfament global i és legítim que Europa plantege una transició energètica amb altres matrius, però no pot ser a costa d'Amèrica Llatina o d'Àfrica". A més, insta a canviar el patró de consum del model capitalista, que veu més evident al Nord Global: "El nostre planeta no té recursos il·limitats. Hem de ser conscients d'on ve l'energia, on es produeix, com arriba ací. I reflexionar sobre si hem de comprar un telèfon mòbil nou cada any o canviar de cotxe amb tanta freqüència".

Comunitats de la província de Chumbivilcas, a la regió de Cusco, en vaga, bloquegen els accessos a l'explotació minera de Las Bambas / DHSF

Vaguites a la província d'Espinar bloquegen les vies del corredor miner del sud, per on transiten camions amb material de les mines HudBay, Las Bambas i Antapaccay / DHSF

Repsol es desentén del pitjor ecocidi viscut al Perú

La petroliera espanyola no s'ha responsabilitzat del desastre de la refineria de La Pampilla, el vessament de desenes de milers de barrils de petroli en huitanta quilòmetres de costa: cap dels plans de rehabilitació de l'ecosistema que ha presentat ha estat aprovat pel Govern peruà, i les persones damnificades han acceptat les indemnitzacions amb què la petroliera pretenia compensar-les, perquè les consideren del tot insuficients.

El 15 de gener de 2022 es va produir un vessament d'11.900 barrils de petroli a la Refineria La Pampilla, propietat de la multinacional espanyola Repsol, a la costa peruana de Ventanilla. L'abocament va afectar 80 quilòmetres de litoral, 15.000 hectàrees, 48 platges, dos espais naturals, 900 espècies d'animals -algunes en perill d'extinció- i la vida, la feina, la salut, l'economia i la identitat de 51.000 persones que es nodrien d'una rica biodiversitat a través de la pesca, el comerç o el turisme. Tres anys després de l'ecocidi, que és el desastre mediambiental de més grans dimensions ocorregut al Perú, la zona encara no s'ha recuperat. S'estima que la regeneració natural pot necessitar més de vint anys a completar-se.

Amb el lema #RepsolHazteCargo, l'organització Entrepobles va impulsar, l'any 2023, una visita a diversos llocs de l'Estat espanyol de diverses representants de les afectades. L'informe *Repsol: una catàstrofe que se pudo evitar*, elaborat per CooperAcción, assenyalava les responsabilitats compartides d'un accident "evitable". El document evidencia com la companyia petrolera no va seguir els procediments de prevenció de riscos i va tardar massa a respondre al vessament. Per altra banda, no es garantiren el respecte dels drets humans ni es fiscalitzaren les actuacions de Repsol ni dels governs peruà i espanyol. Cal recordar que Repsol va rebre suport financer de l'Estat espanyol per renovar la planta peruana, unes obres que van ser inaugurades pel mateix rei Felip VI.

LES DONES, LES MÉS PERJUDICADES

Repsol encara no ha fet els deures. La petrolera ha presentat fins a divuit plans de rehabilitació de

l'ecosistema del mar, però el Govern del Perú no n'ha aprovat cap per manca d'informació o pel fet de no incloure mesures de descontaminació i rehabilitació. El darrer termini per fer-ho acabava el 3 d'octubre de 2023. La demora s'està investigant per part de la Fiscalia peruana. En l'actualitat, hi ha 22 procediments administratius sancionadors oberts

L'abocament va afectar 80 quilòmetres de litoral, 15.000 hectàrees, 48 platges, dos espais naturals, 900 espècies animals i 51.000 persones

contra la refineria de Repsol. Les multes imposades per l'ecocidi superen els 61 milions d'euros -quantitat que encara no ha abonat- per ocultar informació o actuar de manera negligent en la fase dels treballs de contenció i neteja.

La multinacional sí que va destinar una indemnització econòmica a la majoria de les persones empadronades en els llocs afectats, però les damnificades consideren que la quantitat no és justa ni conclusiva. Per altra banda, una de les primeres respostes de Repsol a la crisi va consistir a contractar pescadors que havien perdut la seua feina pel vessament, encomanant-los la neteja de la zona durant un període molt curt; però eren persones sense experiència en aquestes tasques que treballaren sense equips de protecció adequats, per la qual cosa moltes patiren afectacions com mals de cap i vòmits.

A més, les dones es van veure més perjudicades per la vulnerabilitat interseccional: algunes tenien dificultats per emigrar pel fet de ser mares solteres; moltes es dedicaven a feines relacionades amb la pesca, com el filetejat, i no se'ls reconegueren ajudes amb la mateixa proporció que als homes; les càrregues familiars impedièren la seua representació a les converses amb Repsol; o les juntes directives de les organitzacions del gremi de la pesca estaven conformades només per homes, per la qual cosa les oportunitats de treball alternatiu les acaparaven ells.

⌂

La platja Caveró, al districte de Ventanilla, encara amb restes de petroli, el desembre de 2025 / COOPERACCIÓN

←

Compareixença per denunciar l'afectació del vessament en l'activitat pesquera artesanal, el mes gener de 2025 / COOPERACCIÓN

“L'europèu que té un Tesla ha de saber que el seu cotxe pot estar tacat de sang”

Rocío Silva Santisteban és escriptora, periodista, activista ecofeminista i directora de l'Estudi per a la Defensa dels Drets de les Dones. A més, és autora del llibre 'Mujeres y conflictos ecoterritoriales. Impactos, estrategias, resistencias' (DEMUS, 2017), que recull més de cinquanta testimonis de defensores andines i amazòniques que enfronten criminalització i violències en contextos extractius.

En un sistema capitalista, sembla que el territori només es veu com un espai productivista. Al llibre parles d'una percepció del territori com si fora el propi cos.

És el que anomenem “Abya Yala”. Al món indígena, i des de les diverses tradicions culturals d'Amèrica Llatina, especialment la quítxua, la mara i les dels pobles amazònics del Perú, el territori no és vist com una cosa, sinó com un ésser. I nosaltres pertanyem a aquest ésser. La identitat no és percebuda només com a corporal, sinó que es vincula amb els altres éssers com els arbres, els rius... Per tant, el territori no és mesurable ni vendible, no és mercantilitzable. D'ací ve allò que sosté el feminisme des de fa anys, també a Espanya: “Defense el meu cos, defense el meu cos-territori i el meu cos no és territori de conquesta”.

El 82% de les víctimes dels conflictes ecoterritorials són homes. Aquesta dada invisibilitza les diferents formes de violència que sofreixen les dones?

Una d'elles, i fonamental, és la violència sexual, com ara els tocaments indeguts, els nus forçosos o directament la violació. En diferents seus policials del Perú s'ha obligat dones detingudes a despullar-se sense cap raó, les han tocadetes, han difós fotos de la seua roba interior... Una altra és l'estigmatització: ens diuen des de “putes” fins a “terroristes”, una cosa terrible especialment als pobles xicotets, on les dones estan en primera línia defensant el seu territori. I també hem de parlar de la

“Sobretot als pobles xicotets, on les dones estan en primera línia defensant el territori, hi ha una estigmatització terrible: ens diuen des de ‘putes’ fins a ‘terroristes’”

Rocío Silva va ser presidenta del Congrés de la República del Perú de manera temporal el novembre de 2020.

criminalització de la protesta social, amb denúncies que deriven en processos judicials llarguissims i acaben en absolució. Però, durant deu anys, la vida de la persona incriminada és un infern.

Està garantit l'accés a la justícia al Perú?

No. El Poder judicial és una de les institucions que es manté bastant equànime davant les crisis múltiples que estem travessant, però és molt difícil arribar a tenir-hi accés, especialment per als familiars de les persones que han mort per abús policial. Hi ha molt pocs casos en els quals s'haja detingut un policia. N'hi ha un de molt conegut, perquè un fotògraf va fer una foto del policia disparant al cos d'una persona. Si no hi hagués hagut una prova tan evident, potser mai l'hagueren sentenciat. I després, les sancions són benignes. Si t'acusen de disturbis per participar en una protesta social, són nou anys de presó; per assassinat, sis anys. Moltes vegades hem d'anar a la Cort Interamericana de Drets Humans a recórrer.

El Nord Global té la seua responsabilitat en aquest escenari? Què podem fer des d'ací?

Europa té molta responsabilitat perquè es beneficia de les transicions energètiques. Passar del cotxe de combustible fòssil a un cotxe de Tesla pot semblar un pas endavant, però per a això ha d'haver-hi una explotació de liti en el Sud Global.

Al Perú el liti es troba compartint roca amb urani i això complica molt l'extracció. Des d'Europa es pot visibilitzar i denunciar, adherir-se a les nostres propostes, visitar Amèrica Llatina, veure què ens està succeint, difondre els vídeos que fem... i que l'europeu que utilitza un Tesla sàpiga que el seu cotxe pot estar tacat de sang.

“L'Estat peruà ha signat el conveni 169 de l'OIT que, per a la tramitació de les concessions mineres, exigeix la consulta prèvia, lliure i informada. Però no ho fa”

I què hauria de fer l'Estat peruà?

L'Estat peruà ha signat el conveni 169 de l'Organització Internacional del Treball (OIT) que protegeix l'autonomia de les comunitats indígenes i, per a la tramitació de les concessions mineres, exigeix la consulta prèvia, lliure i informada. Però no ho fa. Estem en un sistema cada vegada més flexible a l'extractivisme del Nord Global. A més, tenim una situació de crisi política. Portem set presidents en nou anys. A l'abril hi ha eleccions, però vivim una crisi estructural que crec que només se solucionarà amb un nou pacte social, amb una nova constitució.

Quin paper té l'ecofeminisme en els conflictes territorials i mediambientals al Perú?

Moltes dones fem ecofeminisme en la pràctica, però no totes s'autoreconeixen com a ecofeministes. Crec que hi ha un cert divorci entre el feminisme i l'activisme mediambiental de les dones. En DEMUS estem fent diversos projectes en els quals volem prioritzar a les defensores dels territoris, a més de les defensores LGTBIQ+. Un dels nostres aliats principals és Entrepobles. Ha d'haver-hi més diàleg entre les dones organitzades de les zones urbanes i les del sud andí o la zona amazònica.

Obrint escletxes als murs del capitalisme extractivista

Concentració d'activistes de la campanya Sí al Yasuní davant el departament d'Energia i Mines de l'Equador per a reclamar que es compleixin els resultats de la consulta ciutadana de l'any 2023. / COOPERACCIÓN

En la trobada Cossos, territoris i drets en disputa, organitzada per Entrepobles a Alacant en novembre de 2025, van quedar palesos els vasos comunicants entre Amèrica i al País Valencià quant a les lluites amb una perspectiva ecofeminista contra els intents de depredar els territoris

“S’ha imposat la religió capitalista i el que és sagrat són els diners. Tot paga la pena de ser sacrificat perquè l’economia creixi”, afirmava l’antropòloga i pensadora ecofeminista Yayo Herrero fa vuit anys, a una entrevista amb la *Directa*. Generalment, el sacrifici s’executa al Sud Global. Però també al Nord Global s’apliquen lògiques extractivistes on les principals perjudicades són les persones amb menys recursos i les dones; parlem de sectors com el turisme o l’aposta per grans infraestructures que no responen al bé comú. Tanmateix, de vegades, la ciutadania organitzada provoca esclatxes que aconsegueixen trencar aquestes dinàmiques i avançar cap a una transició ecosocial.

A la trobada i intercanvi de col·lectius de la gira “Cossos, territoris i drets en disputa. Resistències col·lectives al Perú”, organitzada per l’organització Entrepobles a Alacant el mes de novembre, es va citar una de les formes d’extractivisme més evidents que s’apliquen sobre el País Valencià: el turisme. Col·lectius com l’Assemblea Cívica pel Clima del País Valencià, l’Ecoarxa l’Alacantí i Alacant on Vas, assenyalaren el “model turístic depredador que expulsa al veïnat i ocasiona greus impactes ecològics (mentre els lobbies neoliberals obstaculitzen fins i tot el pagat de la taxa turística)”.

A Cuba saben bé què significa un model econòmic centrat en el turisme. Aquest és un dels eixos en què treballen les investigadores Mirell Pérez i Yaira

Díaz de Galfisa (Grup Amèrica Llatina, Filosofia Social i Axiologia), de l’Institut de Filosofia de l’Havana. Sostenen que predomina un turisme que desplaça a les persones i depreda la natura: “Els llocs s’adapten a les necessitats del turisme en un procés que és colonialista”. Per combatre-ho, acompanyen experiències que “aposten per altres modes de fer, de treball cooperat i solidari” i, amb perspectiva feminista, “col·locar la vida i la natura en el centre”. Díaz recorda que el turisme “està obligat a respectar les polítiques públiques cubanes” i impulsen actuacions dins del sector com la protecció de les dunes, l’economia circular als hotels o la compra de productes agroecològics per als serveis de restauració.

UN REFERÈNDUM PIONER CONTRA L’EXTRACCIÓ DE PETROLI

Sabem que no és possible consumir de forma il·limitada en un planeta amb recursos finits. Hi ha diferents lluites populars que han demostrat que existeixen alternatives de creixement. Un exemple és el moviment ciutadà Sí al Yasuní, que va aconseguir forçar la primera consulta popular vinculant del món per decidir si es tirava endavant un projecte d’extracció de petroli. Es tractava, concretament, de l’anomenat Bloc 43, a l’Amazonia equatoriana; es va imposar la protecció del medi ambient amb un 60 % dels vots a favor.

Els impactes sobre el territori d’aquell projecte eren diversos: la desforestació per construir carreteres, la contaminació de les infraestructures petrolieres (i els seus vessaments accidentals) que acaben perjudicant la salut d’animals i persones, l’extermi de poblats indígenes aïllats... La consulta es va celebrar el 2023 després d’una dècada de feina, d’obstacles administratius, de repressions policials i d’una gran criminalització de les activistes. S’ha ►

El moviment Sí al Yasuní va aconseguir, mitjançant una consulta ciutadana, aturar una explotació petrolera a l’Amazonia equatoriana

► de dir, però, que l'explotació petroliera no s'ha suspès en el termini d'un any tal com va dictaminar el Tribunal Constitucional equatorià; segons el Govern, s'està procedint a un desmantellament a cinc anys vista per motius de seguretat.

Acció reivindicativa contra el projecte d'ampliació de la Zona d'Activitats Logístiques (ZAL) del Port de València que platejava una zona d'habitatges del barri valencià de la Punta

VICTÒRIES VALENCIANES QUE HAN DEIXAT MARCA

Al País Valencià també cal remarcar lluites que han aconseguit aturar la depredació capitalista. El moviment El Saler per al poble, ara! va frenar el gruix d'un macroprojecte urbanitzador a la devesa que envolta l'Albufera de València en plena dictadura franquista; el pla urbanístic pretenia posar el paratge natural al servei del turisme de masses. Una altra victòria rellevant va ser el del col·lectiu El llit del Túria és nostre i el volem verd, que va evitar que un altre pla franquista convertira la llera fluvial que es va desbordar en la tràgica riuada de 1957 en una autopista que dividia la ciutat de València; en l'actualitat ha esdevingut el Jardí del Túria, un dels parcs naturals urbans més extensos d'Europa amb quasi 10 quilòmetres de recorregut. O, més recentment, la caiguda per la pressió popular de la macroplanta solar Magda en zones rurals de Castelló: inicialment constava de 260.000 panells en quasi 500 hectàrees, pràcticament totes de cultius.

En l'actualitat hi ha tentacles del capitalisme extractivista que compten amb una destacada oposició ciutadana que els combaten al carrer i als tribunals. És el cas, per exemple, de la Línia de Molt Alta Tensió (MAT) que travessa comarques de Castelló, o de l'ampliació del Port de València. Ambdós casos estan judicialitzats gràcies a moviments ciutadans.

Un element decisiu en les lluites en defensa del cos-territori és la perspectiva ecofeminista. Com asenyala la directora de l'organització Estudi per a la Defensa dels Drets de les Dones (DEMUS), Rocío Silva Santisteban, “les dones posen el cos per a resistir enfront del capitalisme extractivista. Les xarxes de resistència són les dones que han establert vincles per damunt del fet monetari, a partir de la paraula, però també de l'abraçada i de la sororitat”. L'activista indígena Lizbeth Abarca, anota en aquest sentit que durant les lluites a Cotabambas es duïen a terme “cercles de sanació de les persones criminalitzades amb psicòlegs, teràpia grupal, acompanyament legal i rituals comunitaris”.

Aquests exemples tenen similituds amb processos de resistències al País Valencià. La Zona d'Activitats Logístiques (ZAL) del Port de València, que afectava zones d'horta i alqueries tradicionals, va topor amb la forta oposició d'una part del veïnat, un

**A Cuidem Benimaclet,
col·lectiu creat per combatre
l'especulació immobiliària, es
va crear el grup intern Cuidem
Cuidem, per equilibrar les
jerarquies mitjançant les cures**

moviment hui paradigmàtic de la defensa del territori. I aquella mobilització va estar liderada per dones. Una de les activistes, Mamen Soler, recorda que els homes no volien anar a la primera concentració: “‘Que vagen elles i que facen elles el ridícul’, deien”. Les dones no només posaven el cos, sinó que s'ocupaven mentalment i emocionalment del recorregut judicial de l'enderrocament de les cases del veïnat. Una lliçó extreta d'aquella lluita va ser la necessitat de cuidar-se, de parlar i d'escoltar-se des del primer dia, afirmen les seues protagonistes.

Un altre exemple és el col·lectiu Cuidem Benimaclet, sorgit per combatre l'especulació immobiliària via Pla d'Actuació Integrada (PAI) sobre els últims terrenys d'horta productiva del barri de València. Conscients de la importància del feminisme per mantindre les forces en el temps, des del col·lectiu es va establir el grup intern Cuidem Cuidem per potenciar les cures i rebaixar les jerarquies que es construeixen per inèrcia en les militàncies.

Berta, la lluita continua

Deu anys després del seu assassinat, Berta Cáceres continua fent brollar la resistència i la solidaritat dels pobles. Líder indígena lenca i defensora de la terra, Cáceres va dedicar la seua vida a enfrontar-se al model extractivista i a la violència estructural que amenaça els territoris i les comunitats.

La seua lluita continua viva en les defensores dels drets humans que hui continuen posant el cos per protegir el sòl i la natura davant la impunitat d'interessos privats i governs.

Des d'Entrepobles, acompanyem persones defensores i col·laborem amb organitzacions i moviments socials a través de la cooperació solidària i l'educació transformadora, amb una perspectiva feminista, antiracista i anticolonial. Impulsem espais segurs de cura col·lectiva, incidència política i resistència davant les violències, i fomentem xarxes comunitàries que visibilitzen i celebren la diversitat. Gràcies a les nostres aliances locals i globals, explorem la relació entre la dominació dels cossos femenins, la natura i el model econòmic actual, i cocreem coneixements i experiències que reassignifiquen les relacions Nord-Sud.

**Coordinació de
suplement**

Míriam Blàzquez

**Coordinació
de Continguts**

Carla Benito

**Edició de
continguts**

Eloi Latorre

Correcció

Miriam Tijani

Redacció

Raquel Andrés

Disseny

i maquetació

Amaia Moran

Portada

Negrescolor

**Il·lustració de
contraportada**

Emma Gascó

Editat per:

Directa

directa.cat
C. Riera d'Escuder, 38
nau 1, planta 1
08028 Sants. Barcelona
935 270 982 | 661 493 117
directa@directa.cat

Aquesta publicació ha estat realitzada amb el suport financer de la Generalitat Valenciana. El contingut d'aquesta publicació és responsabilitat exclusiva d'Entrepobles, i no reflecteix necessàriament l'opinió de la Generalitat Valenciana.

entrepobles.org
Carrer d'en Blanco, 73
08028 Sants. Barcelona
932 683 366
info@entrepueblos.org